

Một bà vợ kia nói với chồng bà như sau: Đợi vợ tôi ngoài gia đình, chồng tôi là một người hiền hòa, dễ dãi và vui tính. Ai cũng nói tôi có phúc, có ông chồng hiền lành. Nhưng thực tế không phải như vậy. Không ai nghe nói chồng tôi như ông tôi nghe, không ai biết như ông tôi biết, vì thực ai cũng nghĩ là ông hiền và dễ thương. Tôi chia sẻ như ông tôi này vì tôi quá mà không biết làm sao. Có thể nói, trong suốt mười lăm năm chung sống, tôi biết chồng hành động bằng lời nói thông suốt xuyên. Mỗi khi vợ chồng có điều bất đồng ý kiến là chồng tôi cần nhận sự thật từ ông để ông liên tiếp, có khi suốt cả đêm, rồi đến sáng ông để lời cho tôi, nói là vì tôi mà ông mất ngủ. Thông suốt thông suốt như chuyện bất đồng ý kiến lúc đầu rất nhỏ, không đáng gì cả nhưng chồng tôi cần tôi giận lên nên thành lớn chuyện. Lúc nào ông cũng nói là tôi tôi mà vợ chồng cãi nhau. Nếu tôi lên cơn giận gì thích thì ông nạt, bảo tôi không được nói mà phải yên lòng nghe ông nói. Và rồi ông nói khoảng 20 phút đến 2 tiếng để ông, còn tôi phải yên lòng nghe, dù là ban đêm hay ban ngày. Ông nhắc đi nhắc lại như chuyện ông đã nói nhiều lần và luôn luôn nói là ông phải còn tôi quý. Tôi không muốn lý do chồng như ông nói từ lúc sống bên người chồng như thế này không sống thì muốn, tôi cũng sống bình thường tâm thần.

Chúng tôi biết trong sự quý vợ nghe chồng trình Tin Lành hôm nay cũng có nhu cầu người đang biết người phải người hành động bằng lời nói và tất cả mong chúng ta sẽ nhìn thấy và không dùng lời nói để làm khổ nhau nữa.

Sách Châm Ngôn trong Thánh Kinh Cựu Ước dạy rất nhiều về những hành động của lời nói và cách sẽ dùng lời nói. Lời Chúa cho chúng ta ít nhất mười nguyên tắc sau đây:

1. Lời nói có sức mạnh rất lớn vì thế chúng ta phải cẩn thận khi sẽ dùng lời nói
2. Chúng ta cần giữ tâm trí trong sạch vì là nơi phát xuất từ tâm nghĩ và lời nói
3. Trong tiến trình đời thi, nghe quan trọng hơn nói
4. Lời nói thi suy nghĩ gây nhu cầu tại họ
5. Lời nói trong lúc nóng giận rất nguy hiểm
6. Lời nói đúng lúc, đúng chỗ có giá trị lớn
7. Lời nói nhân từ có tác động tốt
8. Nói nhiều sự vấp vấp và làm lời nhu cầu
9. Nói thật như nói với lòng yêu thương
10. Hãy tránh tính hay cần nhận và tranh cãi

Trong Câu Chuyện Gia Đình kể trước, chúng tôi có nói về nguyên tắc thứ ba, đó là: Trong tiến

trình đi thi, nghe quan trọng hơn nói. Theo Lời Chúa dạy, người nghe hiểu chứ không nói hiểu là người khôn ngoan. Chúng ta không chỉ nghe lời khen, lời khích lệ nhưng cũng cần nghe lời quở trách và lời khuyên dạy.

Nghe dạy rồi họ nói: Trong tiến trình đi thi, chúng ta cần nghe dạy rồi họ nói. Đây là điều rất đáng ngại nhưng chúng ta không để ý và không áp dụng nên đi thi gì cả chúng ta với người chung quanh, nhất là với người phải thi hay có nạn đói. Bị đói bao nhiêu lần với chúng tôi hay phải nhịn nhau chờ vì nghe chưa rõ hoặc nghe chưa xong mà đã phải thi hay đã trễ rồi. Châm Ngôn 18:13 dạy: Trễ rồi trễ khi nghe, ý là sẽ điên điên cho ai làm vậy. Câu này cho thấy, khi một người nghe chưa rõ, nghe chưa đầy đủ mà đã trễ rồi hay bày tỏ phản ứng là người thiếu khôn ngoan. Đây là điều xảy ra hàng ngày trong gia đình cũng như giữa bạn bè với nhau. Khi trò chuyện, chúng ta thường không kiên nhẫn lắng nghe nhưng muốn nói lên ý của mình, vì thế chúng ta vội phản đối rồi trễ rồi trễ khi nghe, chính vì thế mà sinh ra hiểu lầm và hiểu thông cảm. Có người người, khi vội hay chúng tôi bắt đầu nói điều gì thì ngắt ngang và nói: Bị rồi, hiểu lầm, nói mãi! Nhưng người nói như thế thường chúng tôi bắt đầu đi thi với mình, vì chưa nghe đến nội dung của bạn làm sao bắt đầu được. Là con người hiểu họ, chúng ta không thể đặt trong tâm trí người khác, vì thế, dù chúng ta bắt đầu một người đã lâu hoặc bắt đầu khá hiểu với một người nào, chúng ta vẫn cần nghe nhưng người đó chia sẻ, bày tỏ lời nói và cảm xúc, để thấu hiểu người đó. Trễ rồi trễ khi nghe là điều nguy hiểm, nó không giúp ta hiểu nhau và thông cảm nhau hơn nhưng có thể gây ra hiểu lầm, phản ứng và đào sâu hố chia rẽ giữa hai người.

Nếu trong gia đình có vợ và chồng đều chú ý lắng nghe khi người kia có điều muốn nói, không nhưng chú ý nghe nhưng còn có giọng điệu hiểu tâm tình và cảm xúc của nhau, giữa vợ chồng sẽ có sự thông cảm; như đó tình cảm vợ chồng sẽ đầm ấm, sẽ hiểu nhau, gần gũi gia tăng. Người tôi, nếu vợ chồng không kiên nhẫn lắng nghe để bắt ý nhau và thông cảm với nhau, vợ chồng sẽ có những điều hiểu lầm, buồn phiền. Nếu chúng ta xem việc vợ chồng không trò chuyện, tâm tình với nhau là điều không quan trọng và không sợ để những cảm xúc như thù, giữa vợ chồng sẽ có sự ngăn cách, thậm chí, không ai trò chuyện với ai mà cũng không ai hiểu ai nữa. Vợ chồng vẫn sống bên nhau, vẫn sinh hoạt bình thường nhưng bên trong hai người là hai tâm hồn cô đơn. Theo bản tính Chúa ban, các bà các cô thích nói hiểu họ các ông. Cũng có những người ít nói nhưng đa số các bà thường muốn bày tỏ tất cả và cảm xúc bày tỏ nói. Các bà cần nói và cần có người lắng nghe. Lời Chúa dạy chúng ta phải nghĩ đến phúc lợi của người khác chứ không chỉ nghĩ đến phúc lợi của riêng mình. Sứ đồ Phao-lô viết: Mỗi một người trong anh chị em chỉ tìm lợi riêng cho mình, nhưng hãy chú trọng đến lợi ích của người khác nữa (Phi-líp 2:4, Bản Dịch Mới). Thưa hành Lời Kinh Thánh dạy, nếu các ông thấu hiểu thì hãy dành thì giờ lắng nghe và nói để hiểu và thông cảm với vợ. Các bà cũng cần quan tâm lắng nghe chồng nói để có thể hiểu chồng và thông cảm với chồng. Khi giữa vợ chồng có sự thông cảm, hôn nhân sẽ hạnh phúc, bền lâu.

4. Lời nói thiêu suy nghĩ gây nhieu tai hại - Kinh Thánh dạy rằng nhieu lời nói thiêu suy nghĩ, thiêu thẹn trng thng đem lời nhieu tai hại. Châm Ngôn 12:18 dạy: Lời vô đđ đâm xoi khác nào gmm, nhng lli ngli khôn ngoan vn là thu c hay. Nhng ngli bđau nói đó ho c th y gì hay nghĩ gì thì nói ra ngay, thng gây tai hại hn là xây đng khi đli tho i vli ngli chung quanh. Có ngli bi t li nói c a mình gây t n thng cho ngli nghe nhng không s a đli mà còn hãnh đli n v t tính x u đó. Có l quý v đã tng nghe nhng ngli nói: Tính tôi là v y đó, nghĩ gì là nói li n; tôi nói thng, nói th t, ai đng ch m thì ráng ch u. Theo Lời Chúa dạy, ngli không c n th n trong li nói là thiêu khôn ngoan, vì li nói cũng gi ng nh lli gmm, có th đâm vào lòng, gây đau đ n cho ngli nghe và khi n cho m i quan h vli ngli chung quanh không t t đ p. Chúng ta hãy tng tng, trong gia đình n u v chng lúc nào cũng nói nhng li i đay nghi n, chua cay, đâm vào lòng nhau thì đli sng hai v chng đó đau kh bi t bao. Có nhieu ngli ch vì nhng li nói đ c h i, tàn ác c a ngli khác mà bu n kh , sinh b nh mà ch t.

Nói cách v i vàng, h p t p cũng là đli. Châm Ngôn 29:20 dạy: Con có th y m t ngli ăn nói h p t p không? K ngu đli còn có hy vng hn ngli đó (B n D ch M i). B n Kinh Thánh Đli n Ý thì nói: Ngli ngu đli còn khá hn ngli v i nói. Có l chúng ta nghĩ sao Kinh Thánh dùng t quá nng nh th đ ch nhng ngli nói năng h p t p, thiêu suy nghĩ; tuy nhiên, n u nghĩ li h u qu c a nhng li nói đó, chúng ta th y li Chúa nói m nh nh th là đúng, đ c nh cáo chúng ta ph i c n th n khi s đng li nói. Cách ngôn Tây phng có câu: Hãy u n lli b y l n tr c khi nói, hàm ý là chúng ta ph i suy nghĩ c n th n tr c khi nói. Chúng ta ph i c n th n m i khi nói vì m t li đã nói ra không th nào l y li, nh bát n c đã đ xu ng đ t không th nào h t lên đ c. Nhieu khi vì m t li nói thiêu suy nghĩ mà chúng ta gây tai hại cho chính mình, khi n ngli chung quanh m t đi lòng kính trng ho c lòng tin c y chúng ta. Có nhng nhà lãnh đ o chính tr hay lãnh đ o tôn giáo, ch vì m t li nói thiêu suy nghĩ mà ph i m t ch c, ph i xin li công chúng và câu nói tai hại đó theo đui ngli đó su t c cu c đli. Chúa bi t rõ nh hng tai hại c a nhng li nói thiêu suy nghĩ nên li Chúa dạy: Ai gi l y mi ng và lli mình, gi linh hn mình kh i ho n n n (Châm Ngôn 21:23).

Minh Nguyên

Chng Trình Phát Thanh Tin Lành